Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
GIOVANNI PITRUZZELLA
prednesené 7. apríla 2022[1]

Vec C-460/20

TU,
RE
proti
Google LLC

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana osobných údajov – Žiadosť o odstránenie odkazu na údajne nepravdivé informácie a o odstránenie fotografií vo forme miniatúr (‚thumbnails')"

I. Úvod

1. Prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý je predmetom týchto návrhov generálneho advokáta, kladie Bundesgerischsthof (Spolkový súdny dvor, Nemecko, ďalej len „BGH") Súdnemu dvoru dve prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu článku 17 ods. 3 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)[2] (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov"), a článku 12 písm. b) a článku 14 prvého odseku písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov[3] vykladaných so zreteľom na články 7, 8, 11 a 16 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta"). Tieto otázky položil vnútroštátny súd v rámci konania o žalobe TU a RE (ďalej len spoločne „žalobcovia") podanej proti spoločnosti Google LLC (ďalej len „Google" alebo „žalovaná"), a to s cieľom jednak dosiahnuť odstránenie niektorých odkazov zobrazovaných prostredníctvom vyhľadávača poskytovaného žalovanou, ktoré vedú k internetovým článkom tretej strany identifikujúcim osoby žalobcov, jednak upustiť od zobrazovania fotografií, ktoré obsahuje jeden z týchto článkov, v podobe takzvaných miniatúr („thumbnails").

[1] Jazyk prednesu: taliančina.

[2] Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1.

[3] Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355.

2. Ako je známe, vyhľadávač nie je len hostiteľom obsahu vytvoreného inými osobami na sieti, ale zohráva aktívnu úlohu pri šírení informácií. „Bohatstvo siete“ by bolo iba potenciálne, ak by používateľ nemal vďaka vyhľadávačom prístup k informáciám, ktoré potrebuje, pričom bez sprostredkovania týmito vyhľadávačmi by veľa informácií spomedzi obrovského množstva informácií ponúkaných na internete ostalo prakticky nedostupných. Keď vyhľadávač umožňuje používateľovi vyhľadávať zadaním niektorých kľúčových slov, napríklad mena konkrétnej osoby, rozhoduje, ktoré webové stránky zahrnie do výsledkov vyhľadávania a v akom poradí v rámci výsledného zoznamu, čo má obrovský dosah na šírenie informácií. Tento výber sa uskutočňuje pomocou použitého algoritmu, a preto závisí od kritérií výberu, ktoré poskytovateľ vyhľadávača zvolil pri programovaní. K ďalšiemu výberu dochádza vo veľkom meradle v rámci politík „content moderation“, ktoré daná platforma vykonáva na základe vlastných prijatých štandardov, napríklad na účely ochrany svojho obchodného modelu, poskytnutia ochrany určitým citlivým informáciám šíreným medzi používateľmi alebo splnenia právnych povinností. Tieto činnosti zahŕňajú rozhodnutia o obsahu, ktorý sa nemá uverejniť medzi výsledkami vyhľadávania používateľov.

3. Vyhľadávač preto funguje ako informačný „strážca“ („gatekeeper“), čo je výraz používaný na označenie subjektov, ktorých činnosť je nevyhnutná na začlenenie názorov alebo informácií tretích strán do rámca demokratickej komunikácie. Táto funkcia kontroly „brán“, ktorými prechádza tok informácií, vykonávaná vyhľadávačmi, ako je Google, má významné dôsledky jednak na slobodu prejavu a právo na informácie podľa článku 11 Charty, jednak na ochranu práv na rešpektovanie súkromného života a ochranu osobných údajov zakotvených v článkoch 7 a 8 Charty. Najmä zaradenie internetovej stránky a informácií o konkrétnej osobe, ktoré táto stránka obsahuje, do zoznamu výsledkov zobrazovaného na základe vyhľadávania zadaním mena konkrétnej osoby, výrazne uľahčuje prístup k týmto informáciám pre všetkých používateľov internetu, pričom môže zohrávať rozhodujúcu úlohu pri šírení takýchto informácií, a teda pri výkone slobody prejavu a práva na informácie. Ako spresnil Súdny dvor vo svojej judikatúre [4], z rovnakého dôvodu môže takéto zaradenie predstavovať závažnejší zásah do základného práva na rešpektovanie súkromného života dotknutej osoby, než predstavuje uverejnenie predmetnej internetovej stránky jej editorom.

4. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý je predmetom týchto návrhov generálneho advokáta, vystupuje do popredia osobitosť funkcie vyhľadávačov a napätie medzi základnými právami uvedenými v článkoch 7, 8 a 11 Charty, ku ktorému táto špecifická funkcia vedie, a to v kontexte, ktorým sa Súdny dvor zatiaľ nezaoberal, čiže v situácii, v ktorej dotknutá osoba spochybňuje pravdivosť spracúvaných údajov, a z tohto dôvodu žiada o odstránenie odkazov vedúcich k obsahu publikovaného tretími stranami, ktorého súčasťou sú uvedené údaje.

II. Právny rámec

5. Okrem článkov 7, 8, 11 a 16 Charty, v ktorých sa zakotvuje, v uvedenom poradí, právo na rešpektovanie súkromného života, právo na ochranu osobných údajov, sloboda prejavu a právo na informácie a sloboda podnikania, sú na účely tejto analýzy významné najmä článok 12 písm. b) a článok 14 prvý odsek písm. a) smernice 95/46, na ktorých znenie len odkazujem, ako aj článok 17 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. V tomto článku sa v odseku 1 stanovuje právo dotknutej osoby dosiahnuť vymazanie osobných údajov, ktoré sa jej týkajú, najmä, ak sa tieto údaje spracovali nezákonne, a príslušná povinnosť poskytovateľa takéto údaje vymazať. V odseku 3 písm. a) tohto článku sa spresňuje, že odsek 1 sa neuplatňuje, pokiaľ je spracúvanie

[4] Pozri najmä body 14 a 15 nižšie.

potrebné „na uplatnenie práva na slobodu prejavu a na informácie“. Na ďalšie ustanovenia smernice 95/46 a všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ktoré sú relevantné na účely preskúmania návrhu na začatie prejudiciálneho konania, odkážem v priebehu samotnej analýzy.

III. Spor vo veci samej a konanie na Súdnom dvore

6. TU pracuje ako štatutárny orgán niekoľkých spoločností ponúkajúcich finančné služby, alebo má v týchto spoločnostiach obchodný podiel. RE bola družkou TU a do mája 2015 prokuristkou v jednej z týchto spoločností. Na webovej stránke www.g…net (ďalej len „g-net“) boli 27. apríla 2015, 4. júna 2015 a 16. júna 2015 uverejnené tri články, ktoré sa kriticky a s pochybnosťami vyjadrovali na adresu serióznosti investičného modelu viacerých týchto spoločností. Článok zo 4. júna 2015 obsahoval štyri fotografie, z toho tri fotografie TU a jednu fotografiu RE, na ktorých boli žalobcovia zobrazení pri jazde na luxusných automobiloch, v helikoptére a pred charterovým lietadlom. Spolu s článkami mohli tieto fotografie navodzovať dojem, že žalobcovia žili prepychovým životom na úkor iných osôb. Prevádzkovateľom webovej stránky g-net je podľa úvodných informácií („Impressum“) spoločnosť G-LLC. Podnikateľským zámerom spoločnosti G-LLC je v zmysle ňou uvádzaných skutočností „prostredníctvom aktívneho objasňovania a trvalej transparentnosti dlhodobo prispievať k predchádzaniu podvodom v hospodárstve a spoločnosti“. Vo viacerých uverejnených príspevkoch sa však uvádzajú kritické vyjadrenia na adresu obchodného modelu spoločnosti G-LLC, v ktorých sa jej okrem iného vytýka, že sa snaží na podniky vyvíjať nátlak prostredníctvom uverejňovania negatívnych správ a následne im ponúkne, aby zaplatili takzvaný ochranný príspevok na účely vymazania týchto správ. Na základe vyhľadávania vo vyhľadávači spoločnosti Google sa do zoznamu výsledkov vyhľadaných po zadaní krstného mena a priezviska žalobcov, a to jednak samostatne, jednak v spojení s niektorými obchodnými menami, zaradili články zo 4. júna 2015 a zo 16. júna 2015, kým po zadaní niektorých obchodných mien aj článok z 27. apríla 2015. Tieto výsledky vyhľadávania obsahovali internetový odkaz na predmetné články. Okrem toho vyhľadávač Google zahrnul do prehľadu výsledkov vyhľadávania obrázkov fotografie žalobcov, ktoré boli súčasťou článku zo 4. júna 2015, a to vo forme „thumbnails“.

7. Žalobcovia požiadali žalovanú, aby odstránila jednak odkazy na predmetné články, ktoré podľa ich názoru obsahujú niekoľko nesprávnych tvrdení a hanlivých názorov vychádzajúcich z nepravdivých skutočností, jednak predmetné miniatúry zo zoznamu výsledkov vyhľadávania. Uviedli, že sa stali obeťami vydierania spoločnosťou G-LLC. Žalovaná odmietla uvedenej žiadosti vyhovieť, pričom sa odvolala na odborný kontext, ktorého sú dotknuté články a obrázky súčasťou, a poukázala na to, že o údajnej nepravdivosti informácií uvedených v daných článkoch nevedela. Súdy príslušné v prvých dvoch stupňoch konania žalobu zamietli.

8. Za týchto okolností Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je v súlade s právom dotknutej osoby na rešpektovanie súkromného života [článok 7 Charty] a na ochranu jej osobných údajov (článok 8 Charty), aby sa v rámci posúdenia navzájom si odporujúcich práv a záujmov vyplývajúcich z článkov 7, 8, 11 a 16 Charty v rámci posudzovania žiadosti tejto osoby o odstránenie odkazov, ktorú adresovala prevádzkovateľovi internetovej vyhľadávacej služby podľa článku 17 ods. 3 písm. a) [všeobecného nariadenia o ochrane údajov], v prípade, ak odkaz, o ktorého odstránenie sa žiada, vedie k obsahu, ktorého súčasťou sú skutkové tvrdenia a z nich vyplývajúce hodnotiace úsudky, ktorých pravdivosť dotknutá osoba spochybňuje, a ktorého zákonnosť závisí od otázky týkajúcej sa

pravdivosti v ňom uvádzaných skutkových tvrdení, prihliadalo predovšetkým na to, či sa dotknutá osoba môže primerane, napríklad prostredníctvom predbežného opatrenia, domôcť právnej ochrany proti poskytovateľovi obsahu, a teda či môže aspoň predbežne objasniť otázku o pravdivosti obsahu označeného prevádzkovateľom vyhľadávača?

2. Majú sa v prípade žiadosti o odstránenie odkazu adresovanej prevádzkovateľovi internetovej vyhľadávacej služby, ktorý v rámci vyhľadávania na základe mena vyhľadá fotografie fyzických osôb umiestnené na internet tretími stranami v súvislosti s menom osoby, a ktorý nájdené fotografie zobrazí v zozname výsledkov vyhľadávania ako miniatúry (‚thumbnails'), v rámci zváženia podľa článku 12 písm. b) a článku 14 ods. 1 písm. a) smernice [95/46], resp. článku 17 ods. 3 písm. a) [všeobecného nariadenia o ochrane údajov], medzi spornými právami a záujmami vyplývajúcimi z článku 7, 8, 11 a 16 Charty, zohľadniť predovšetkým okolnosti pôvodného uverejnenia obsahu treťou osobou, a to aj vtedy, ak webová stránka tretej osoby odkazuje na uverejnenú miniatúru prostredníctvom vyhľadávača, avšak túto miniatúru konkrétne nepomenúva a v rámci internetovej vyhľadávacej služby sa neuvádzajú s ňou súvisiace okolnosti [a to aj vtedy, ak vyhľadávač pri zobrazení miniatúry v skutočnosti odkazuje na webovú stránku takejto tretej osoby, ale konkrétne ju nepomenúva, takže v rámci internetovej vyhľadávacej služby sa neuvádzajú súvisiace okolnosti]?"

9. Písomné pripomienky v prejednávanej veci predložili účastníci konania vo veci samej, vlády Rumunska, Rakúska a Grécka a tiež Komisia. Na pojednávaní, ktoré sa konalo na Súdnom dvore 24. januára 2022, predniesli svoje ústne pripomienky účastníci konania vo veci samej a Komisia.

IV. Analýza

10. Pred samotným preskúmaním prejudiciálnych otázok je potrebné odkázať na judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa povinností poskytovateľa vyhľadávača v prípade, že jeho činnosť zahŕňa spracúvanie osobných údajov, najmä ak ide o právo osoby dotknutej týmto spracúvaním na vymazanie údajov, ktoré sa jej týkajú. Ako sa uvádza nižšie, tieto povinnosti zodpovedajú, slovami Súdneho dvora, „zodpovednosti, právomociam a možnostiam" poskytovateľa vyhľadávača,[5] ktoré sú zas neoddeliteľne spojené s úlohou, ktorú poskytovateľ zohráva v internetovom ekosystéme, stručne opísanej v úvode týchto návrhov.

A. Judikatúra Súdneho dvora

11. Z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa spracúvania osobných údajov v súvislosti s činnosťou vyhľadávačov vyplývajú štyri kľúčové body.

12. Prvý bod sa týka kvalifikácie činnosti vyhľadávačov a jej zaradenia do rámca pôsobnosti práva Únie v oblasti ochrany osobných údajov.

13. V rozsudku z 13. mája 2014, Google Spain a Google[6] (ďalej len „rozsudok Google Spain") Súdny dvor rozhodol, že činnosť vyhľadávača spočívajúca vo vyhľadávaní informácií, ktoré na internete uverejnili alebo umiestili tretie osoby, v ich automatickom indexovaní, dočasnom uschovaní a napokon v ich sprístupnení používateľom internetu v určitom preferenčnom poradí, sa má kvalifikovať ako „spracovanie osobných údajov" v zmysle článku 2 písm. b) smernice 95/46,

[5] Pozri bod 15 nižšie.

[6] C-131/12, EU:C:2014:317.

v prípade, že tieto informácie obsahujú „osobné údaje“ [7]. V tejto súvislosti nie je relevantnou skutočnosť, že tieto údaje už boli predmetom uverejnenia na internete a nie sú zmenené týmto vyhľadávačom. [8] Dôsledkom takejto kvalifikácie činnosti vyhľadávačov je druhé tvrdenie uvedené v rozsudku Google Spain. Poskytovateľa vyhľadávača treba ako osobu stanovujúcu ciele a prostriedky činnosti príslušného vyhľadávača považovať v zmysle článku 2 písm. d) smernice 95/46 za „prevádzkovateľa“ zodpovedného za spracovanie osobných údajov, ktoré takáto činnosť zahŕňa. [9] V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že by bolo v rozpore s cieľom tohto ustanovenia, ktorý spočíva v zaručení – prostredníctvom širokej definície pojmu „prevádzkovateľ“ – účinnej a úplnej ochrany dotknutých osôb, keby bol z tejto definície vylúčený poskytovateľ vyhľadávača z dôvodu, že nevykonáva kontrolu nad osobnými údajmi uverejnenými na webových stránkach tretích osôb. [10]

14. Druhý kľúčový bod vyplývajúci z judikatúry Súdneho dvora sa týka možných závažných zásahov do základných práv dotknutých osôb v dôsledku poskytovania vyhľadávača.

15. Ako sa už uviedlo, internet exponenciálne zvyšuje riziko vzniku ujmy na základných právach na rešpektovanie súkromného života a ochranu osobných údajov, a to v dôsledku spôsobov vytvárania a šírenia informácií na sieti. Súdny dvor, ktorý si tento fakt jasne uvedomuje, v rozsudku Google Spain na jednej strane uviedol, že spracovanie osobných údajov uskutočnené v rámci činnosti vyhľadávača sa líši a dopĺňa spracovanie uskutočnené editormi webových stránok, ktoré spočíva v umiestňovaní týchto údajov na internetovú stránku. [11] Na druhej strane zdôraznil, že spracovanie osobných údajov vykonané poskytovateľom vyhľadávača „by sa mohlo podstatne dotknúť základných práv na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov v prípade, že je vyhľadávanie pomocou tohto vyhľadávača uskutočnené na základe zadania mena fyzickej osoby, pokiaľ uvedené spracovanie umožní každému používateľovi internetu získať prostredníctvom zoznamu výsledkov štruktúrovaný prehľad informácií týkajúcich sa tejto osoby, ktoré možno nájsť na internete, ktoré sa môžu potenciálne týkať mnohých aspektov jeho súkromného života a ktoré by bez uvedeného vyhľadávača mohli byť pravdepodobne len veľmi zložito vzájomne prepojené, a tým vytvoriť viac alebo menej podrobný profil tejto osoby“. Okrem toho účinok zásahu do uvedených práv dotknutej osoby „sa znásobuje z dôvodu významnej úlohy internetu a vyhľadávačov v modernej spoločnosti, ktoré dávajú informáciám obsiahnutým v takomto zozname výsledkov všadeprítomný charakter“ [12]. Keďže teda podľa Súdneho dvora „činnosť vyhľadávača môže významne a vo vzťahu k činnosti editorov webových stránok doplňujúcim spôsobom ovplyvniť základné práva na súkromie a ochranu osobných údajov, poskytovateľ tohto vyhľadávača ako osoba, ktorá určuje ciele a prostriedky tejto činnosti, musí v rámci svojich zodpovedností, kompetencií a možností zaručiť, že táto činnosť spĺňa požiadavky smernice 95/46, aby záruky ňou stanovené mohli mať plný účinok a aby účinná a úplná ochrana dotknutých osôb, a najmä práva na rešpektovanie ich súkromia, mohla byť skutočne dosiahnutá“ [13]. V rozsudku z 24. septembra 2019, GC a i. (Odstránenie odkazu na citlivé údaje) [14] (ďalej len „rozsudok GC“) Súdny dvor potvrdil, že na poskytovateľa vyhľadávača sa v plnom

7 To znamená informácie týkajúce sa identifikovaných alebo identifikovateľných fyzických osôb, čiže „osobné údaje“ podľa článku 2 písm. a) uvedenej smernice.

8 Pozri rozsudok Google Spain (body 28 a 29 až 31).

9 Pozri rozsudok Google Spain (body 32 a 33). V talianskom znení smernice 95/46 a všeobecného nariadenia o ochrane údajov zodpovedá v súčasnosti pojem „responsabile del trattamento“ („kontrolór“ [prevádzkovateľ – *neoficiálny preklad*]) podľa článku 2 písm. d) smernice 95/46 pojmu „titolare del trattamento“ („prevádzkovateľ“) podľa článku 4 bodu 7 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

10 Pozri rozsudok Google Spain (bod 34).

11 Pozri rozsudok Google Spain (bod 35).

12 Pozri rozsudok Google Spain (bod 80 a citovaná judikatúra); pozri aj body 36 až 38 tohto rozsudku.

13 Pozri rozsudok Google Spain (bod 38).

14 C-136/17, EU:C:2019:773.

rozsahu vzťahujú povinnosti, ktoré „prevádzkovateľovi“ spracúvajúcemu osobné údaje ukladá smernica 95/46 resp. všeobecné nariadenie o ochrane údajov, vrátane zákazov a obmedzení, pokiaľ ide o spracúvanie citlivých údajov podľa článku 8 ods. 1 a 5 uvedenej smernice a článku 9 ods. 1 a článku 10 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. V tomto rozsudku Súdny dvor uviedol, že hoci špecifiká spracúvania, ktoré vykonáva poskytovateľ vyhľadávača v rámci činnosti tohto vyhľadávača, nemôžu odôvodniť oslobodenie tohto poskytovateľa od povinnosti dodržiavať predmetné ustanovenia, tieto osobitosti môžu mať v každom prípade vplyv na rozsah zodpovedností a konkrétnych povinností uvedeného poskytovateľa. Keďže poskytovateľ vyhľadávača nenesie zodpovednosť preto, že na webovej stránke uverejnenej treťou osobou sa nachádzajú citlivé údaje, ale preto, že na takúto stránku odkazuje, ustanovenia týkajúce sa spracúvania takýchto údajov sa na neho vzťahujú len z titulu predmetného odkazovania, „ktoré sa má uskutočniť pod dohľadom príslušných vnútroštátnych orgánov, na základe žiadosti dotknutej osoby“ [15].

16. Tretí kľúčový bod stanovený Súdnym dvorom sa týka potreby zohľadniť všetky základné práva dotknuté v rámci žiadosti o odstránenie odkazu adresovanej poskytovateľovi vyhľadávača a vyvážiť tieto práva tak, aby sa okrem okolností konkrétneho prípadu prihliadlo na technologické vlastnosti internetového prostredia.

17. Hoci Súdny dvor v tejto súvislosti na jednej strane vylúčil, že by zásah do základných práv dotknutej osoby, ktorý je výsledkom zobrazenia informácií, ktoré sa jej týkajú, v rámci výsledkov vyhľadávania na základe zadania mena dotknutej osoby do internetového vyhľadávača bolo vzhľadom na potenciálnu závažnosť takéhoto zásahu možné odôvodniť výlučne hospodárskym záujmom poskytovateľa tohto vyhľadávača, na druhej strane uznal, že „odstránenie odkazov zo zoznamu výsledkov by mohlo mať v závislosti od dotknutej informácie vplyv na legitímny záujem používateľov internetu… na prístupe k predmetnej informácii“ [16]. V takých situáciách treba podľa Súdneho dvora „hľadať spravodlivú rovnováhu medzi týmto záujmom a základnými právami dotknutej osoby na základe článkov 7 a 8 Charty“ [17]. Túto potrebu Súdny dvor potvrdil v rozsudku GC s odkazom na článok 17 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ktorým sa kodifikovalo právo na vymazanie osobných údajov (alebo právo na „zabudnutie“) uznané Súdnym dvorom v rozsudku Google Spain [18] a v ktorého odseku 3 písm. a) sa výslovne stanovuje, ako napokon konštatoval samotný Súdny dvor, požiadavka vyvážiť vyššie uvedené práva. [19] V tomto rozsudku Súdny dvor tiež potvrdil svoje konštatovanie uvedené v rozsudku Google Spain, pokiaľ ide o kritériá, podľa ktorých sa má takéto vyvažovanie vykonať, pričom zdôraznil, že „hoci práva dotknutej osoby chránené článkami 7 a 8 Charty vo všeobecnosti prevažujú nad právom používateľov internetu na informácie, táto rovnováha môže v konkrétnych prípadoch závisieť od povahy predmetnej informácie a od jej citlivosti pre súkromný život dotknutej osoby, ako aj od záujmu verejnosti disponovať touto informáciou, ktorý sa môže líšiť najmä v závislosti od úlohy tejto osoby vo verejnom živote“ [20]. Popri formuláciách prijatých Súdnym dvorom z rozsudku GC konkrétne vyplýva, že sa vyvažujú základné *práva rovnakého významu*, ktoré predstavujú nevyhnutné podmienky riadneho fungovania demokratickej spoločnosti. Z tohto dôvodu nemožno teoreticky uvažovať o prednosti jedného práva pred druhým, ale je potrebné nájsť

[15] Pozri rozsudok GC (body 45 až 47).

[16] Pozri rozsudok Google Spain (bod 81).

[17] Pozri rozsudok Google Spain (bod 81).

[18] Pozri rozsudok Google Spain (najmä body 88 a 99). Právo na vymazanie osobných údajov odvodil Súdny dvor z výkladu článku 12 písm. b) a článku 14 prvého odseku písm. a) smernice 95/46.

[19] Pozri rozsudok GC (body 54 až 59).

[20] Pozri rozsudok GC (bod 66); v rovnakom zmysle, hoci bez výslovného odkazu na právo na informácie stanovené v článku 11 Charty, pozri rozsudok Google Spain (bod 81).

rovnováhu takým spôsobom, aby sa dosiahla koexistencia, ktorá vo vzťahu ku každému z dotknutých základných práv povedie k čo najmenšej ujme. Z uvedeného rozsudku tiež vyplýva, že táto rovnováha sa posúva od práv na rešpektovanie súkromného života a ochranu osobných údajov podľa článkov 7 a 8 Charty tým bližšie k právu na slobodu prejavu a na informácie zakotvenému v článku 11 Charty, čím významnejšiu úlohu vo verejnom živote zastáva dotknutá osoba, a preto existuje záujem používateľov internetu dostávať informácie, ktoré sa jej týkajú. [21]

18. Štvrtý kľúčový bod vyplývajúci z judikatúry Súdneho dvora spočíva v tom, že poskytovateľovi vyhľadávača sa ako prevádzkovateľovi spracúvajúcemu osobné údaje pre potreby fungovania príslušného vyhľadávača priznáva úloha zvážiť dotknuté základné práva s cieľom zabezpečiť, aby toto spracúvanie spĺňalo požiadavky všeobecného nariadenia o ochrane údajov (predtým požiadavky smernice 95/46). [22] Táto úloha sa neskôr kodifikovala v článku 17 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

19. Pokiaľ ide o právo „na zabudnutie“, poskytovateľ vyhľadávača je povinný na základe všetkých dotknutých práv a záujmov a s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu rozhodnúť, aký obsah sa má zahrnúť do zoznamu výsledkov vyhľadávania týmto vyhľadávačom a aký obsah sa má naopak z tohto zoznamu vylúčiť. Ak prevádzkovateľ podľa smernice 95/46 (alebo prevádzkovateľ v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov) žiadosti o odstránenie odkazu nevyhovie, dotknutá osoba sa môže obrátiť na dozorný orgán alebo súd, aby uskutočnili nevyhnutné overenia a v nadväznosti na to nariadili tomuto prevádzkovateľovi príslušné opatrenia. [23] V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že pracovná skupina A29 [24] prijala 26. novembra 2014 príručku pre implementáciu rozsudku Google Spain [25], a to s cieľom poskytnúť informácie o spôsobe, akým orgány na ochranu údajov zasadajúce v tejto pracovnej skupine zamýšľajú tento rozsudok vykonávať. Uvedená príručka obsahuje aj demonštratívny zoznam spoločných kritérií, ktoré budú orgány na ochranu údajov uplatňovať v konkrétnych prípadoch pri vybavovaní sťažností podaných na ich vnútroštátne úrady po odmietnutí vymazať výsledky vyhľadávania z príslušného zoznamu vo vyhľadávači. Spoločnosť Google skúma žiadosti o odstránenie odkazu, ktoré jej dotknuté osoby predkladajú, najmä v súlade s uvedenou príručkou.

20. Prejudiciálne otázky položené BGH je potrebné preskúmať s ohľadom na vyššie uvedené zásady.

B. O prvej prejudiciálnej otázke

21. Google spochybňuje prípustnosť prvej prejudiciálnej otázky z dôvodu jej hypotetického charakteru, keďže riešenie navrhované BGH má podľa uvedenej spoločnosti podobu teoretickej konštrukcie nesúvisiacej so skutkovým stavom vo veci samej. Okrem toho Súdny dvor podľa spoločnosti Google nemá k dispozícii potrebné informácie, aby mohol poskytnúť užitočnú odpoveď.

[21] Pozri v rovnakom zmysle tiež rozsudok z 24. septembra 2019, Google (Územná pôsobnosť odstránenia odkazov) (C-507/17, EU:C:2019:772, bod 45).

[22] Uplatnenie práva na odstránenie odkazu totiž Súdny dvor spojil s mechanizmom stanoveným v článku 12 písm. b) a článku 14 prvom odseku písm. a) smernice 95/46, na základe ktorých môže príslušné žiadosti podať priamo dotknutý subjekt prevádzkovateľovi, ktorý je v takom prípade povinný riadne preskúmať ich dôvodnosť a v prípade potreby ukončiť spracúvanie dotknutých osobných údajov, pozri rozsudok Google Spain (bod 77). Vo výslovnej súvislosti so všeobecným nariadením o ochrane údajov pozri rozsudok GC (bod 66).

[23] Pozri rozsudok Google Spain (bod 77).

[24] Pracovná skupina A29 zriadená na základe článku 29 smernice 95/46 je nezávislým poradným orgánom Únie pre ochranu osobných údajov a súkromného života.

[25] https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/667236/en.

22. V tejto súvislosti sa v prvom rade domnievam, že treba odmietnuť tvrdenie Google, podľa ktorého návrh na začatie prejudiciálneho konania v prejednávanej veci nie je z daného hľadiska dostatočne podrobný. BGH totiž podľa môjho názoru poskytol dostatočne presný a úplný rámec týkajúci sa skutkového kontextu, ktorým sa vyznačuje spor vo veci samej, ako aj nutnosti získať v tejto súvislosti odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku. Súdny dvor má všetky informácie potrebné na zodpovedanie tejto otázky, a to bez ohľadu na skutočnosť, že vnútroštátny súd neuvádza, ani či žalobcovia vo veci samej skutočne disponujú súdnou ochranou voči poskytovateľovi obsahu, ani aké by boli dôsledky prípadného negatívneho posúdenia tejto skutočnosti. Po druhé samotný fakt, že podľa názoru BGH je na účely vydania rozhodnutia vo veci samej nevyhnutné najprv overiť správnosť metodiky, ktorú považuje za uplatniteľnú v situácii, aká nastala vo veci samej, vymedzenej všeobecne a abstraktne, neznamená, že prejudiciálna otázka položená v danej súvislosti Súdnemu dvoru je hypotetická, pokiaľ sa zdá, že odpoveď na túto otázku umožní vnútroštátnemu súdu, po nevyhnutnom preskúmaní skutkového stavu, rozhodnúť o spore vo veci samej. Napokon poznamenávam, že ďalšie tvrdenia spoločnosti Google na podporu neprípustnosti prvej prejudiciálnej otázky sa v podstate týkajú dôsledkov prípadného prijatia riešenia, ktoré navrhol vnútroštátny súd, Súdnym dvorom, čiže týkajú sa podstaty tejto otázky.

a) Úvodné poznámky

23. Prostredníctvom prvej prejudiciálnej otázky vnútroštátny súd od Súdneho dvora v podstate žiada, aby spresnil, aké povinnosti má poskytovateľ vyhľadávača pri vybavovaní žiadosti o odstránenie odkazu, vychádzajúcej z tvrdení nepodložených dôkazmi o nepravdivosti určitých informácií uvádzaných v obsahu, na ktorý sa odkazuje, pričom v prejednávanej veci ide o niektoré články obsahujúce údaje a komentáre týkajúce sa investičného modelu a výsledkov spoločností riadených žalobcami vo veci samej. S prihliadnutím na skutočnosť, že najmä so zreteľom na odborný kontext predmetných článkov a význam dotknutých informácií pre investorov vzhľadom na rizikové odvetvie, v ktorom žalobcovia pôsobia,[26] by odstránenie odkazov bolo opodstatnené len v prípade, že by sporné informácie boli skutočne nepravdivé, si BGH kladie otázku, či je úlohou žalobcov vo veci samej, aby predložili dôkaz, alebo do určitého stupňa preukázali, že predmetné informácie nie sú pravdivé, alebo či má spoločnosť Google vychádzať z predpokladu, že tvrdenia týchto žalobcov sú opodstatnené, a vyhovieť žiadosti o odstránenie odkazov, alebo či sa má sama usilovať o objasnenie faktov. BGH navrhuje vyriešiť túto otázku podľa toho, či existuje primeraná možnosť dotknutej osoby získať súdnu ochranu, napríklad prostredníctvom predbežného opatrenia priamo proti poskytovateľovi obsahu, pričom od Súdneho dvora v podstate žiada odpoveď, či je takýto výklad článku 17 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov správny.

24. Hoci na základe čiastočne odlišných argumentov všetci účastníci konania a zúčastnené strany, ktoré v prejednávanej veci predniesli pripomienky, nesúhlasia s riešením navrhovaným BGH,[27] a to prinajmenšom v rozsahu, v akom toto riešenie v rozpore s judikatúrou uvedenou v bodoch 11 až 19 vyššie znamená, že vyvažovanie záujmov podľa článku 17 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov by sa vykonávalo len na základe kritéria existencie primeranej možnosti súdnej ochrany voči poskytovateľovi obsahu.

[26] Uvedené kritériá sú iba niektoré z kritérií, na ktoré BGH prihliadal a ktoré výslovne uviedol v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Z obsahu viacerých častí tohto rozhodnutia je však zrejmé, že vnútroštátny súd celkovo posúdil rôzne skutočnosti, ktorými sa vyznačuje prípad v prejednávanej veci.

[27] Stanovisko gréckej vlády sa zdá byť menej jednoznačné.

25. Za seba uvádzam, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania jednoznačne vyplýva, že BGH si otázku o možnom význame, ktorý sa má priznať uvedenému kritériu, položil až po tom, čo na základe všetkých okolností prejednávanej veci uskutočnil vyvažovanie práv uvedených v článkoch 7, 8 a 11 Charty, s tým, že za predpokladu pravdivosti sporných informácií dospel k záveru, že prednosť má právo používateľov internetu na informácie. Teória, na ktorú sa BGH odvoláva, preto spočíva v tom, že po riadnom zvážení všetkých ostatných relevantných faktorov závisí kladné alebo záporné vybavenie žiadosti o odstránenie odkazu *výlučne* od pravdivosti alebo nepravdivosti informácií, o ktorých vymazanie sa žiada. Z uvedeného vyplýva, že prípadná kladná odpoveď Súdneho dvora na otázku položenú BGH by neviedla k záveru, že vyhovenie alebo zamietnutie žiadosti o odstránenie odkazu vychádzajúcej z údajnej nesprávnosti informácií sprístupnených vyhľadávačom by závisela *len* od toho, či dotknutá osoba môže získať ochranu voči poskytovateľovi obsahu, ani by na rozdiel od tvrdenia Google neznamenala, že v prípade nedostupnosti takejto ochrany by bol poskytovateľ vyhľadávača automaticky povinný odkaz odstrániť. Takéto závery by boli navyše v rozpore so správnym spojením ustanovení článku 17 ods. 1 a ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ktorý vylučuje akýkoľvek automatický mechanizmus, ktorý by mohol prevádzkovateľovi, dozornému orgánu alebo súdu brániť v uskutočnení potrebného vyvažovania dotknutých základných práv. Kladná odpoveď Súdneho dvora na prvú prejudiciálnu otázku by jednoducho znamenala, že pokiaľ právo používateľov internetu na informácie a sloboda prejavu poskytovateľa obsahu majú na základe všetkých okolností prejednávanej veci prevážiť nad právami žiadateľa a vyhovenie žiadosti o odstránenie odkazu je opodstatnené len v prípade skutočnej nepravdivosti sporných údajov, vnútroštátny súd, a vo fáze pred začatím súdneho konania poskytovateľ vyhľadávača, by sa mohli rozhodujúcim spôsobom dovolávať uvedenej skutočnosti, ak takáto nepravdivosť nie je zjavná a žiadateľ v tomto zmysle nepredložil aspoň nejaký dôkaz. Existencia či neexistencia primeranej možnosti získať súdnu ochranu voči poskytovateľovi obsahu teda pri bližšom pohľade nielenže nemôže sama osebe predstavovať výlučné alebo rozhodujúce kritérium na účely zamietnutia alebo vyhovenia žiadosti o odstránenie odkazu, bez ohľadu na dôvody jej podania, ale nie je ani relevantným kritériom na účely vyvažovania, ktoré sa má vykonať podľa článku 17 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Toto kritérium samo osebe v skutočnosti nevypovedá nič o existencii práva na vymazanie údajov, ktoré sú súčasťou sporného obsahu, ani o potrebe zachovať odkazy na takýto obsah v rámci výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie.

26. V nadväznosti na tieto spresnenia je na účely zodpovedania prvej prejudiciálnej otázky podľa môjho názoru potrebné najprv vysvetliť, aký význam má pri posudzovaní základných práv dotknutých v situácii, aká nastala vo veci samej, jednak úloha, ktorú dotknutá osoba zastáva vo verejnom živote v súlade s judikatúrou Súdneho dvora, jednak spochybnenie pravdivosti spracúvaných informácií.

b) Zásah do základných práv chránených článkami 7 a 8 Charty a úloha dotknutej osoby vo verejnom živote

27. Základné práva na rešpektovanie súkromného života a ochranu osobných údajov nie sú napriek ich významu v ústavnom práve Únie absolútnymi právami.[28] Ako je zrejmé najmä z článku 17 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, právo na ochranu osobných údajov treba posudzovať vo vzťahu k jeho funkcii v spoločnosti a musí byť vyvážené s ostatnými základnými právami, a to v súlade so zásadou proporcionality.[29] Pri tomto vyvažovaní

[28] Pozri rozsudok GC (bod 58 a citovaná judikatúra).

[29] Pozri rozsudok GC (bod 57 a citovaná judikatúra).

treba venovať náležitú pozornosť právu šíriť informácie patriacemu prevádzkovateľovi webovej stránky, v súvislosti s ktorou sa žiada o odstránenie odkazu, a právu verejnosti na informácie uvedené na tejto stránke.

28. Ako vyplýva z vyššie uvedenej judikatúry Súdneho dvora, tento záujem sa môže líšiť najmä v závislosti od toho, akú „úlohu vo verejnom živote zastáva“ osoba, ktorej sa daná informácia týka. Pokiaľ ide o prejednávanú vec, uvedený výraz zahŕňa nielen situácie, keď dotknutá osoba zastáva politickú funkciu, ktorá ju už z podstaty veci vystavuje demokratickej kontrole verejnej mienky, ale aj prípady, keď má dotknutá osoba významnú hospodársku funkciu. [30] Všeobecnejšie povedané, neodmysliteľnou podmienkou riadneho fungovania trhu je dôvera ostatných hospodárskych subjektov, ako aj spotrebiteľov. Táto dôvera vyžaduje prístup verejnosti k informáciám o osobách, ktorých profesijné pôsobenie môže ovplyvniť dynamiku trhu a záujmy spotrebiteľov, a to niekedy dokonca výraznejšie než politické rozhodnutia. Takéto informácie sa samozrejme v zásade týkajú profesijného pôsobenia týchto osôb, môžu však zahŕňať aj aspekty ich súkromného života, pokiaľ súvisia s ich profesijnou činnosťou alebo ju môžu v každom prípade ovplyvniť a mať dosah na dôveru verejnosti. Z tohto hľadiska je vhodné poznamenať, že Súdny dvor už konštatoval, že prijatie určitej hospodárskej úlohy znamená prijatie obmedzenia rozsahu ochrany súkromného života. [31]

29. V prípade, že dotknutá osoba zastáva verejnú úlohu vo vyššie uvedenom zmysle, a to nielen vtedy, ak ide o skutočne významnú funkciu, ale aj keď je jej rozsah obmedzenejší, právo šíriť informácie a právo dostávať informácie môžu v rámci vyvažovania, ktoré sa má vykonať v zmysle článku 17 ods. 1 a 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, s ohľadom na všetky relevantné skutočnosti, prevážiť nad základnými právami chránenými článkami 7 a 8 Charty. Ako uviedol vnútroštátny súd, vzhľadom na okolnosti, aké nastali vo veci samej, svedčia v prospech takejto prednosti aj odborný kontext a publicistická povaha predmetných článkov, ako aj charakter sporných informácií, ktoré sa prevažne týkajú činnosti žalobcami riadených spoločností.

c) Pravdivosť informácií a podmienky vyvažovania

30. Tendencia uprednostňovať právo na slobodu prejavu a na informácie pred právom na ochranu súkromného života a právom na ochranu osobných údajov v prípade, ak dotknutá osoba zastáva významnú úlohu vo verejnom živote, sa obracia, ak sa potvrdí nepravdivosť informácií, ktoré sú predmetom žiadosti o odstránenie odkazu. V takomto prípade by bolo pravdepodobne dokonca možné usudzovať, že právo šíriť informácie a právo dostávať informácie nie sú v skutočnosti vôbec relevantné, keďže nemôžu zahŕňať aj právo na šírenie a prijímanie nepravdivých skutočností. Aj bez vyriešenia zložitej problematiky vzťahu medzi právom na slobodu prejavu a na informácie a pravdivosťou informácií [32] možno jednoduchšie konštatovať, že toto právo v jeho dvojakom, aktívnom a pasívnom význame v každom prípade nemožno, pokiaľ sa týka nepravdivých informácií, klásť na rovnakú úroveň so základnými právami na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov. V tomto prípade totiž platí kritérium prednosti založené na jednej zo základných hodnôt Európskej únie, ktorou je ľudská dôstojnosť.

[30] Pozri v tomto zmysle rozsudky ESĽP, 19. októbra 2017, Fuchsmann v. Nemecko, CE:ECHR:2017:1019JUD007123313, body 40 a 41, a 14. decembra 2006, Verlagsgruppe News GmbH v. Rakúsko, CE:ECHR:2006:1214JUD001052002, bod 36.

[31] Pozri rozsudok z 9. marca 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197, bod 59).

[32] Táto otázka má osobitný význam v právnom systéme Spojených štátov, a to vzhľadom na širokú ochranu, ktorá sa slobode prejavu priznáva v prvom dodatku ústavy.

31. Článok 2 ZEÚ, ktorý napokon nadväzuje na ústavné tradície členských štátov, kladie úctu k ľudskej dôstojnosti v zozname hodnôt, na ktorých je založená Európska únia, na prvé miesto. Pokiaľ ide o Chartu, v článku 1 sa kategoricky uvádza, že „ľudská dôstojnosť je nedotknuteľná“ a že sa musí „rešpektovať a ochraňovať“. V rámci „Únie hodnôt“, akou je Európska únia, má ľudská dôstojnosť určité prvenstvo, je oporným bodom, ktorý je z veľkej časti základom európskej integrácie. Ak je ľudská dôstojnosť nedotknuteľná a musí sa za každých okolností rešpektovať a chrániť, a to bez vymedzenia záujmov, ktoré by odôvodňovali, tak, ako v prípade väčšiny základných práv zaručených Chartou, jej obmedzenie, pričom neexistuje právny dôvod, na základe ktorého by ju bolo možné obetovať, vrátane právnych dôvodov vzťahujúcich sa na výkon základného práva.[33] Nepravdivá informácia nielen porušuje základné právo na ochranu osobných údajov osoby, ktorej sa týka, ale zasahuje aj do jej dôstojnosti, pretože o nej vytvára nepravdivý obraz, čím vedie k zmene jej identity. Uvedené platí najmä v ekosystéme internetu, kde sa informácie šíria rýchlo, sú trvalé a pomocou vyhľadávačov dôkladne vymedzujú profil dotknutej osoby. V digitálnom prostredí predstavuje šírenie nepravdivých informácií o konkrétnej osobe trvalé poškodenie jej identity, ktorá sa v súčasnosti vymedzuje predovšetkým na sieti, pričom ide o závažnú ujmu na jej dôstojnosti.

32. V nadväznosti na uvedené konštatujem, že samotné všeobecné nariadenie o ochrane údajov poskytuje jasnú odpoveď na otázku, aký význam sa má pripísať pravdivosti spracúvaných osobných údajov. Medzi zásadami spracúvania osobných údajov vymenovanými v článku 5 ods. 1 predmetného nariadenia sa v písmene d) uvádza zásada „správnosti“, podľa ktorej osobné údaje musia byť jednak „správne a podľa potreby aktualizované“, jednak „údaje, ktoré sú nesprávne z hľadiska účelov, na ktoré sa spracúvajú“, treba bezodkladne vymazať alebo opraviť.[34] Presnosť údajov predstavuje podľa Súdneho dvora jednu z „podmienok prípustnosti“ spracovania osobných údajov,[35] a preto je relevantná najmä na účely uplatnenia článku 17 ods. 1 písm. d) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

33. V prípade, že ide o pravdivosť informácie spracúvanej poskytovateľom vyhľadávača, tak ako je to vo veci samej, otázka vyvažovania dotknutých základných práv vyvstáva úplne špecifickým spôsobom, prinajmenšom pokiaľ ide o fázu, v ktorej sa pravdivosť alebo nepravdivosť informácie ešte nepotvrdila. Ústredným problémom v tomto štádiu je totiž otázka, kto a ako má túto skutočnosť preskúmať.

34. Skôr, než sa budem zaoberať touto otázkou, považujem za vhodné špecifikovať spôsob, akým sa vykonáva vyvažovanie dotknutých základných práv v prípade, že ide o činnosť vyhľadávačov.

d) Vyvažovanie základných práv vo vzťahu k možnostiam, právomociam a zodpovednosti poskytovateľa vyhľadávača

35. Podmienky vyvažovania odporujúcich si základných práv uskutočňovaného poskytovateľom vyhľadávača pri posudzovaní žiadosti o odstránenie odkazu sú nutne ovplyvnené charakteristikami technologického kontextu, v rámci ktorého dochádza k danému rozporu. Napätie medzi slobodou informácií v jej dvojakej, aktívnej a pasívnej podobe na jednej strane a právami na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov na strane druhej sa

[33] Pozri vysvetlivky k Charte, konkrétne vysvetlivky k článku 1 (Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17).

[34] Pozri aj odôvodnenia 39 a 71 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ako aj články 16 a 18 ods. 1 písm. a) o uplatňovaní práva na opravu a práva na obmedzenie spracúvania.

[35] Pozri v tomto zmysle rozsudok GC (bod 64), napriek tomu všeobecné nariadenie o ochrane údajov formálne odlišuje „zásady spracúvania osobných údajov“ vymenované v článku 5 od podmienok „zákonnosti spracúvania“ uvedených v článku 6 tohto nariadenia.

v digitálnom prostredí prejavuje odlišne. Internetová technológia ovplyvňuje nielen spôsob vzájomnej interakcie práva na informácie a práv na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov, ale aj podmienky ich vyvažovania. Vyššie uvedená judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa práva na „zabudnutie" práve z tohto dôvodu odkazuje na „možnosti" poskytovateľa vyhľadávača, jeho „právomoci" a jeho „zodpovednosť". Platí to aj v prípade, že základom žiadosti o odstránenie odkazu je údajná nepravdivosť informácií uvádzaných na webovej stránke, ku ktorej vedie odkaz, ktorý sa má odstrániť. Poskytovateľ vyhľadávača nemôže byť povinný vykonávať všeobecné monitorovanie hostovaného obsahu a overovať jeho pravdivosť. Takéto monitorovanie by bolo navyše veľmi náročné realizovať. Rovnako nie je v možnostiach poskytovateľa vyhľadávača následne overovať, či je obsah článku uverejneného na webovej stránke zaradenej do zoznamu výsledkov vyhľadávania pravdivý alebo nepravdivý, pretože nemá k dispozícii informácie, ktoré má editor webovej stránky a nedisponuje právomocami vykonať takéto skúmanie.

36. Zároveň však treba zohľadniť osobitnú zodpovednosť poskytovateľa vyhľadávača v postavení informačného „strážcu". Keďže takýto poskytovateľ zastáva aktívnu, nielen výlučne technickú a neutrálnu úlohu pri šírení informácií na sieti, na ktorej postavil svoj obchodný model a z ktorej čerpá svoje zisky, rovnako aktívnu úlohu musí vykonávať pri odstraňovaní obsahu s nepravdivými osobnými údajmi z výsledkov vyhľadávania, za predpokladu, že táto úloha neprekročí rámec jeho právomocí a možností. V tejto súvislosti poznamenávam, že osobitnú zodpovednosť súvisiacu s funkciou informačného „strážcu" určitých platforiem zdôrazňuje Súdny dvor v rozsudku z 3. októbra 2019, Glawischnig-Piesczek [36], v ktorom rozhodol, že ustanovenia smernice o elektronickom obchode [37] nebránia vnútroštátnym súdom, aby uložili poskytovateľom hostingu povinnosť odstrániť informácie alebo znemožnili prístup k informáciám nielen vtedy, ak boli tieto informácie vyhlásené za nezákonné z dôvodu ich hanlivého charakteru, ale aj v prípade informácií s porovnateľným obsahom, aby sa zabránilo ich šíreniu napriek odstráneniu pôvodného obsahu. Účinnosť ochrany práv jednotlivcov vo vzťahu k základným spôsobom šírenia informácií na internete preto podľa Súdneho dvora odôvodňuje, a to aj na úkor hospodárskych záujmov danej platformy, osobitnú monitorovaciu povinnosť (všeobecné monitorovanie by bolo nezlučiteľné s článkom 15 ods. 1 smernice o elektronickom obchode), za predpokladu, že nadmerne nezaťažuje sprostredkovateľov. Rovnakým smerom sa uberajú aj opatrenia zamerané na potlačenie šírenia dezinformácií a nenávistných prejavov na sieti, [38] ako aj tendencia práva Únie ukladať platformám, ako je Google, v konkrétnych oblastiach väčšie kontrolné povinnosti, pokiaľ ide o obsah, ktorý hostujú. [39]

e) Rôzne riešenia navrhované v prejednávanej veci

37. V dosiaľ načrtnutom všeobecnom rámci nie sú konkrétne riešenia navrhované účastníkmi konania vo veci samej a vnútroštátnym súdom z môjho hľadiska presvedčivé.

[36] C-18/18, EU:C:2019:821.

[37] Smernica 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399).

[38] Konkrétne odkazujem na kódex správania pre boj proti nezákonným nenávistným prejavom na internete z roku 2016 (https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combatting-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-code-conduct-countering-illegal-hate-speech-online_en) a na kódex postupov proti šíreniu dezinformácií z roku 2018 (https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation), ktoré vypracovala Komisia a podpísali ich hlavné elektronické platformy.

[39] Týmto smerom sa uberajú článok 17 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (Ú. v. EÚ L 130, 2019, s. 92) a články 3 a 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/784 z 29. apríla 2021 o riešení šírenia teroristického obsahu online (Ú. v. EÚ L 172, 2021, s. 79).

38. Na rozdiel od návrhu žalobcov vo veci samej, odkazy nemožno odstrániť len na základe jednostrannej žiadosti dotknutej osoby, ktorá bez dôkazov uvádza, že súčasťou sporného obsahu sú nepravdivé informácie, najmä ak ide o osoby, tak, ako podľa všetkého v prípade týchto žalobcov, ktorých činnosť vzhľadom na ich úlohu na trhu v zásade vedie k existencii práva verejnosti na informácie. Takéto riešenie by ponechávalo odstránenie odkazu na obsah na jednostranné rozhodnutie dotknutej osoby, ktorej sa predmetný obsah týka, bez možnosti preskúmať opodstatnenosť tvrdení, ktoré by mohli odstránenie odkazu odôvodniť, a viedlo by k neprimeranému a neoprávnenému obetovaniu práva editora webovej stránky šíriť informácie a práva verejnosti dostávať informácie, bez zohľadnenia úlohy, ktorú tieto práva majú v demokratickej spoločnosti.

39. Presvedčivé však nie je ani riešenie navrhované spoločnosťou Google, ktoré tým, že vylučuje akúkoľvek účasť poskytovateľa vyhľadávača, vyžaduje od dotknutej osoby, aby sa so žiadosťou o odstránenie obsahu, ktorého nepravdivosť sa namieta, obrátila na editora webovej stránky. Ak by sa prijalo toto riešenie, prostriedok nápravy, ktorým by disponovala osoba domnievajúca sa, že došlo k porušeniu jej základných práv na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov, by bol neúčinný. Pokiaľ by totiž editor webovej stránky odmietol danú informáciu odstrániť, prostredníctvom vyhľadávača by sa ďalej šírila a v prípade jej skutočnej nepravdivosti by ďalej neoprávnene zasahovala do základných práv dotknutej osoby. Nastala by preto opačná situácia ako v predchádzajúcom prípade, keď by vyvažovanie rôznych základných práv bolo úplne v prospech práva na informácie, s neprimeraným a neodôvodniteľným obetovaním základných práv chránených článkami 7 a 8 Charty.

40. Napokon, pokiaľ ide o riešenie navrhované vnútroštátnym súdom, na základe ktorého by bola dotknutá osoba, pokiaľ je to možné, povinná obrátiť sa na súd s návrhom proti editorovi webovej stránky, aj toto riešenie podľa môjho názoru vedie k neprimeranému obetovaniu práv uvedených v článkoch 7 a 8 Charty. Po prvé rýchlosť šírenia informácií na internete a zložitosť ich neskoršieho odstránenia v prípade potvrdenia ich nepravdivosti nie sú zlučiteľné s lehotami súdneho konania, hoci aj konania o predbežnom opatrení, s tým, že dotknutej osobe by z tohto dôvodu mohla vzniknúť aj nenapraviteľná ujma. Po druhé môže byť takéto riešenie ťažko vykonateľné vo všetkých prípadoch, akých nie je v internetovom ekosystéme málo, v ktorých existujú značné praktické prekážky podania žaloby proti editorovi webovej stránky, na ktorej sa sporný obsah nachádza, ktorý môže sídliť v tretej krajine, alebo môže byť zložité ho identifikovať. Okrem toho, ak by sa možnosti žalovať poskytovateľa obsahu priznal rozhodujúci význam na účely ochrany práv dotknutej osoby za okolností, aké nastali vo veci samej, viedlo by to k zbaveniu zodpovednosti poskytovateľa vyhľadávača, čo by samo osebe odporovalo jednak uznaniu autonómnej povahy spracúvania osobných údajov spojeného s prevádzkou vyhľadávačov, jednak zásade stanovenej Súdnym dvorom, podľa ktorej dotknutá osoba musí mať možnosť obrátiť sa na prevádzkovateľa takéhoto spracúvania s cieľom dosiahnuť odstránenie odkazov na údaje, ktoré sa jej týkajú, a to nezávisle od skutočnosti, či subjekt, ktorý ako prvý umiestnil sporný obsah na internet, predmetné údaje už vymazal. Ako som už poznamenal, uvedená zásada, spolu s úlohou priznanou vyhľadávačom pri šírení obsahu na internete a následne pri zväčšovaní ujmy, ktorá vzniká jednotlivcom z uverejnenia informácií, ktoré sa ich týkajú, na internete, totiž bráni akémukoľvek riešeniu, ktoré by poskytovateľa vyhľadávača zbavilo povinnosti dodržiavať podmienky zákonnosti spracúvania, vrátane presnosti spracúvaných údajov, ktoré má ako prevádzkovateľ.

41. V každom z opísaných riešení sa vyvažovanie končí úplne v prospech jedného z dotknutých práv, zatiaľ čo je potrebné nájsť rovnováhu, ktorá by viedla k čo najmenšiemu obetovaniu predmetných základných práv. V nasledujúcich úvahách vysvetlím, ako sa má takáto rovnováha podľa môjho názoru zabezpečiť.

f) Navrhované riešenie a „procedural data due process“

42. V situácii, aká nastala vo veci samej, keď právo na odstránenie odkazu v podstate závisí od potvrdenia pravdivosti informácií, ktoré sú súčasťou obsahu, na ktorý sa odkazuje, čiže na správnosti osobných údajov spracúvaných poskytovateľom vyhľadávača, je podľa môjho názoru jediným možným riešením identifikovať konkrétnu „procedural fairness“.

43. V internetovom ekosystéme sa presadili „súkromné právomoci“ – aj v dôsledku technických vlastností tohto média a hospodárskej dynamiky, ktorá nevyhnutne vedie ku koncentrácii ekonomickej a sociálnej moci v rukách niekoľkých platforiem – ktoré môžu mať silný vplyv na výkon základných práv, najmä práv uvedených v článkoch 7, 8 a 11 Charty. Konkrétne dosah na účinné využívanie týchto základných práv je nevyhnutným dôsledkom úlohy informačných „strážcov“, ktorú zohrávajú niektoré z týchto platforiem. S cieľom čeliť tomuto javu Súdny dvor v judikatúre týkajúcej sa práva „na zabudnutie“ v podstate uznal priamy horizontálny účinok základných práv uvedených v článkoch 7 a 8 Charty. Ďalším logickým krokom na účely zefektívnenia týchto práv bolo priznať súkromným osobám dostatočné procesné záruky voči elektronickým platformám zodpovedným za spracovanie osobných údajov, ktorým zodpovedajú súvisiace povinnosti týchto platforiem, prirodzene prispôsobené charakteristikám technologického média a osobitostiam rozporov medzi základnými právami, ku ktorým dochádza na internete. V internetovom prostredí je podľa môjho názoru potrebná určitá forma „procedural data due process“ [40].

44. Súkromná osoba má na základe všeobecného nariadenia o ochrane údajov právo požiadať o odstránenie odkazu na webovú stránku obsahujúcu údaje, ktoré sa jej týkajú a ktoré považuje za nepravdivé. Výkon tohto práva však podľa môjho názoru zahŕňa povinnosť uviesť skutočnosti, z ktorých žiadosť vychádza a preukázať nepravdivosť obsahu, vo vzťahu ku ktorému sa žiada o odstránenie príslušného odkazu, ak to nie je, najmä s ohľadom na povahu predmetných informácií, zjavne nemožné alebo nadmerne zložité. [41] Uloženie takejto povinnosti je podľa všetkého v súlade so znením a systematikou všeobecného nariadenia o ochrane údajov, kde sa rôzne práva na opravu, vymazanie, obmedzenie spracúvania a právo namietať, ktoré sa priznávajú dotknutej osobe, podmieňujú splnením konkrétnych skutočností, pričom je úlohou subjektu, ktorý chce tieto práva využiť, aby splnenie príslušných podmienok preukázal.

45. V súvislosti s takouto žiadosťou o odstránenie odkazu je poskytovateľ vyhľadávača v dôsledku úlohy, ktorú zohráva pri šírení informácií a z toho vyplývajúcej zodpovednosti, povinný preskúmať žiadosť v rámci svojich konkrétnych možností, a to s cieľom potvrdiť alebo nepotvrdiť jej opodstatnenosť. Tieto kontroly možno vykonať na základe ním hostovaných údajov týkajúcich sa dotknutej osoby a editora webovej stránky, na ktorej sa sporný obsah uverejnil, t. j. údajov, ktoré môže poskytovateľ vyhľadávača podrobiť rýchlej analýze pomocou technologických nástrojov, ktoré má k dispozícii. Okrem toho je poskytovateľ vyhľadávača povinný, ak to je možné,

[40] Na túto tému pozri CRAWFORD, K., SCHULTZ, J.: Big Data and Due process: Towards a Framework to Redress Predictive Privacy Harms. In: *Boston College Law Review*, 2014, s. 93.

[41] V situácii, ktorá je predmetom veci prejednávanej na BGH, sa informácie, ktoré sú údajne nepravdivé, týkajú v podstate hospodárskych údajov spoločností riadených žalobcami. Za týchto okolností možno len ťažko tvrdiť, že pre žalobcov vo veci samej je nemožné predložiť aspoň nejaký dôkaz o nepravdivosti údajov uvádzaných v sporných článkoch.

bezodkladne zahájiť diskusiu s editorom webovej stránky, ktorý danú informáciu pôvodne rozšíril a ktorý tak bude môcť uviesť dôvody v prospech pravdivosti spracúvaných osobných údajov a zákonnosti ich spracúvania. Na záver musí poskytovateľ vyhľadávača rozhodnúť, či žiadosti o odstránenie odkazu vyhovie alebo nevyhovie, pričom stručne toto rozhodnutie odôvodní.

46. Len v prípade pretrvávajúcich významných pochybností o pravdivosti alebo nepravdivosti predmetných informácií alebo vtedy, ak je význam nepravdivých informácií v kontexte dotknutého článku zjavne nepatrný, pričom nejde o citlivé informácie, môže poskytovateľ vyhľadávača žiadosť zamietnuť. Dotknutá osoba sa v takom prípade môže obrátiť na súd, ktorý má právomoc prípad preskúmať, alebo na dozorný orgán podľa článku 51 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, a to so sťažnosťou proti rozhodnutiu poskytovateľa vyhľadávača.

47. Ak sa obsah týka osoby vo verejnej funkcii, tak ako sa vymedzuje vyššie, rozhodnutie odstrániť odkaz musí byť podložené zvlášť relevantnými zisteniami o nepravdivosti dotknutých informácií, keďže právo na informácie má v zásade prevážiť nad právami uvedenými v článkoch 7 a 8 Charty. V takýchto situáciách je pri pretrvávajúcich dôvodných pochybnostiach o pravdivosti resp. nepravdivosti informácií podľa môjho názoru potrebné odstránenie odkazu vylúčiť. V každom prípade nemožno rozhodnúť o odstránení odkazu, ak ide len o vyjadrenie názoru, hoci aj silne kritického a formulovaného veľmi ostro a neúctivo, alebo ak ide o satiru, tým skôr, ak sa sporný obsah týka konkrétnej osoby z dôvodu jej úlohy vo verejnom živote.[42] Oprava nepravdivých údajov sa totiž týka informácií o údajoch a nie názorov, ktoré v každom prípade, pokiaľ neskĺznu k ohováraniu, prispievajú k rozvoju verejnej diskusie v demokratickej spoločnosti. Naopak je zrejmé, že aj v prípade pôvodného zamietnutia žiadosti je poskytovateľ vyhľadávača povinný odkaz odstrániť, ak nepravdivosť informácií neskôr potvrdí súd.

48. Napokon, ak to okolnosti prípadu vyžadujú, aby sa predišlo nenapraviteľnej ujme dotknutej osoby, poskytovateľ vyhľadávača môže funkčnosť odkazu dočasne pozastaviť,[43] alebo vo výsledkoch vyhľadávania uviesť, že pravdivosť niektorých informácií uvedených v obsahu, ku ktorému predmetný odkaz vedie, je sporná,[44] pričom však nie je dotknuté predovšetkým právo editora webovej stránky napadnúť takýto postup na súde.

49. Navrhované riešenie podľa môjho názoru vedie k vyváženému zloženiu viacerých dotknutých práv a zároveň predchádza riziku, že zo spoločnosti Google sa stane „súd pravdy“, alebo že na sieti vznikne určitý druh súkromnej cenzúry informácií. K takémuto riziku by mohlo ľahko dôjsť, ak by sa vyhľadávačom uložili všeobecné povinnosti neumiestňovať odkazy na články obsahujúce nepravdivé informácie alebo všeobecné povinnosti preskúmať, či sú informácie, ktoré sú predmetom žiadosti o odstránenie odkazu, pravdivé alebo nie. V takomto prípade by sa totiž vyhľadávač nabádal k tomu, aby s cieľom vyhnúť sa prípadnej zodpovednosti odstraňoval odkazy na každý obsah, o ktorom existujú pochybnosti, a to aj bez uvedenia skutočností, na základe ktorých by bolo oprávnené považovať ich za nepravdivé, čo by predstavovalo vážny zásah do slobody informácií. Aby sa tomuto riziku predišlo, je vhodné procesne upraviť výkon práva na odstránenie odkazu, s uložením špecifických povinností všetkým zúčastneným stranám.

[42] Pozri okrem iného rozsudok ESĽP, 25. mája 2021, Milosavljevič v. Srbsko, CE:ECHR:2021:0525JUD005757414, bod 63.

[43] Možnosť dočasne obmedziť spracúvanie údajov sa výslovne stanovuje v článku 18 ods. 1 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ak dotknutá osoba napadne správnosť osobných údajov a počas obdobia umožňujúceho prevádzkovateľovi overiť správnosť týchto osobných údajov.

[44] Vo vzťahu k riešeniu tohto druhu pozri rozsudok ESĽP, 10. marca 2009, Times Newspaper Ltd v. Spojené kráľovstvo (č. 1 a č. 2), CE:ECHR:2009:0310JUD000300203.

50. Na základe všetkých predchádzajúcich úvah navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú prejudiciálnu otázku tak, že článok 17 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa má vykladať v tom zmysle, že na účely vyvažovania vzájomne si odporujúcich základných práv vyplývajúcich z článkov 7, 8, 11 a 16 Charty, ktoré sa má vykonať v rámci posudzovania žiadosti o odstránenie odkazu adresovanej poskytovateľovi vyhľadávača na základe údajnej nepravdivosti informácií nachádzajúcich sa v obsahu, ku ktorému dotknutý odkaz vedie, nemožno prihliadať predovšetkým na to, či sa dotknutá osoba môže primerane domôcť právnej ochrany voči poskytovateľovi obsahu, napríklad prostredníctvom predbežného opatrenia. V rámci takejto žiadosti je povinnosťou dotknutej osoby, aby preukázala nepravdivosť obsahu, vo vzťahu ku ktorému žiada o odstránenie odkazu, ak predloženie dôkazu nie je najmä vzhľadom na povahu predmetných informácií zjavne nemožné alebo nadmerne zložité. Je úlohou poskytovateľa vyhľadávača, aby v medziach svojich konkrétnych možností overil údajnú nepresnosť spracúvaných údajov a, pokiaľ je to možné, oslovil editora webovej stránky, na ktorú odkazuje. Ak to okolnosti prípadu vyžadujú s cieľom predísť nenapraviteľnej ujme dotknutej osoby, poskytovateľ vyhľadávača môže funkčnosť odkazu dočasne pozastaviť, alebo vo výsledkoch vyhľadávania uviesť, že pravdivosť niektorých informácií uvedených v obsahu, ku ktorému predmetný odkaz vedie, je sporná.

C. O druhej prejudiciálnej otázke

51. Prostredníctvom druhej prejudiciálnej otázky BGH žiada Súdny dvor v podstate o rozhodnutie, či sa na účely vyváženia vzájomne si odporujúcich práv a záujmov vyplývajúcich z článkov 7, 8, 11 a 16 Charty, ktoré sa má vykonať podľa článku 12 písm. b) a článku 14 ods. 1 písm. a) smernice 95/46, resp. článku 17 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov na základe žiadosti o odstránenie odkazu adresovanej poskytovateľovi vyhľadávača v postavení prevádzkovateľa spracúvajúceho osobné údaje, a to s cieľom dosiahnuť odstránenie fotografií v podobe miniatúr zobrazujúcich konkrétnu fyzickú osobu z výsledkov vyhľadávania obrázkov vykonaného zadaním mena tejto osoby, majú zohľadniť predovšetkým okolnosti uverejnenia na internete, za ktorých sa tieto fotografie pôvodne sprístupnili, čiže okolnosti, ktoré vyhľadávač neuvádza, ale len na ne odkazuje prostredníctvom odkazu zobrazovaného spolu s uvedenými miniatúrami. BGH vysvetľuje, že fotografie žalobcov síce ako také nijako neprispievajú k verejnej diskusii, v kontexte článku, ktorého sú súčasťou, však pomáhajú sprostredkovať v ňom uvedené informácie a názory.

52. Google zastáva názor, že táto otázka je hypotetická, a to jednak z dôvodu, že na rozdiel od skutočností vyplývajúcich z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, sa spor vo veci samej netýka žiadosti o odstránenie odkazu na výsledky vyhľadávania obrázkov vykonaného zadaním mien žalobcov, ale všeobecného zákazu zobrazovať miniatúry fotografií, ktoré sú súčasťou jedného zo sporných článkov, jednak z dôvodu, že Google na dotknuté fotografie neodkazuje od septembra 2017 a sporné články nie sú viac dostupné na stránke g-net od 28. júna 2018. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru.[45] Zamietnuť rozhodnutie o prejudiciálnej otázke vnútroštátneho súdu môže Súdny dvor len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s realitou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky,

[45] Pozri rozsudok z 24. februára 2022, Eulex Kosovo (C-283/20, EU:C:2022:126, bod 28 a citovaná judikatúra).

ktoré sa mu položili.[46] V prejednávanej veci zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, nie je zjavné, že by otázka vnútroštátneho súdu týkajúca sa výkladu ustanovení smernice 95/46 a všeobecného nariadenia o ochrane údajov nebola skutočná, alebo že by ich výklad nijako nesúvisel s realitou alebo s predmetom sporu vo veci samej. Pokiaľ ide konkrétne o skutočnosť, že ani dotknuté fotografie, ani sporné články už nie sú na stránke g-net prístupné, vnútroštátny súd vychádza podľa svojho vysvetlenia zo zásady, že odstránenie tohto obsahu je len dočasné, pričom záujem žalobcov vo veci samej na tom, aby sa rozhodlo o ich žiadosti o odstránenie odkazu, zostáva zachovaný. Za týchto okolností nemožno podľa môjho názoru pochybovať o reálnosti a užitočnosti požadovaného výkladu.

53. Pokiaľ ide o podstatu otázky položenej BGH, treba predovšetkým konštatovať, že ako správne poznamenala Google, na vyhľadávanie obrázkov zadaním mien pomocou internetových vyhľadávačov sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako pre vyhľadávanie na webe. Judikatúra Súdneho dvora uvedená v bodoch 11 až 19 vyššie preto platí aj v prípade žiadostí o odstránenie odkazu, vzťahujúcich sa na výsledky tohto druhu vyhľadávania. Zobrazenie fotografií fyzických osôb vo forme miniatúr v rámci takýchto výsledkov je spracúvaním osobných údajov, vo vzťahu ku ktorému poskytovateľ vyhľadávača prijíma postavenie „prevádzkovateľa“ podľa článku 2 písm. d) smernice 95/46, resp. článku 4 bodu 7 všeobecného nariadenia o ochrane údajov s tým, že v rámci svojej zodpovednosti, svojich právomocí a svojich možností zodpovedá za dodržiavanie pravidiel stanovených v týchto právnych predpisoch. V prípade žiadosti o odstránenie odkazu na výsledky vyhľadávania obrázkov je poskytovateľ vyhľadávača povinný vykonať vyvažovanie viacerých dotknutých základných práv a posúdiť, či majú prednosť práva dotknutej osoby na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov alebo sloboda prejavu a právo na informácie. Pri tomto posudzovaní musí zohľadniť všetky relevantné skutočnosti.[47]

54. Otázka, či majú tieto skutočnosti zahŕňať aj obsah webovej stránky, na ktorej sa nachádza fotografia, o ktorej odstránenie sa žiada, závisí podľa môjho názoru od správneho určenia predmetu a povahy príslušného spracúvania. Ako sa už uviedlo, žalobcovia sa vo veci samej domáhajú odstránenia odkazu na štyri fotografie, na ktorých sú zobrazení. Táto žiadosť sa teda netýka ani textu článku nachádzajúceho sa na webovej stránke daného editora spolu s uvedenými fotografiami, ani týchto fotografií ako vizuálneho a opisného podkladu predmetného textu a neoddeliteľnej súčasti dotknutého článku. Uvedenie odkazu na tento článok a fotografie, ktoré obsahuje, prostredníctvom vyhľadávania na internete predstavuje samostatné spracúvanie s odlišným predmetom, voči ktorému žalobcovia namietajú samostatnou žiadosťou o odstránenie odkazu (v súvislosti s ktorou BGH položil prvú prejudiciálnu otázku).

55. Tým, že poskytovateľ vyhľadávača vyhľadáva fotografie fyzických osôb uverejnené na internete a reprodukuje ich vo výsledkoch vyhľadávania obrázkov vo forme miniatúr, a to bez ohľadu na obsah, ktorého sú súčasťou, pričom ich zbavuje prípadnej výpovednej alebo opisnej hodnoty, ktorá sa im pôvodne pridelila, ponúka službu, v rámci ktorej spracúva osobné údaje autonómne a samostatne jednak vo vzťahu ku spracúvaniu editorom webovej stránky, z ktorej fotografie pochádzajú, jednak ku spracúvaniu, za ktoré tento poskytovateľ rovnako zodpovedá, týkajúcemu sa uvedenia odkazu na túto stránku. Ako správne poznamenal BGH, vzhľadom na povahu takéhoto spracúvania, v rámci ktorého sa autonómna časť obsahu vytvoreného treťou stranou vyberá z kontextu a samostatne zobrazuje, poskytovateľ vyhľadávača podľa všetkého nekoná ako sprostredkovateľ, ale skôr ako tvorca obsahu.

[46] Pozri rozsudok z 24. februára 2022, Eulex Kosovo (C-283/20, EU:C:2022:126, bod 29 a citovaná judikatúra).

[47] V súvislosti s relevantnými skutočnosťami na účely takéhoto vyvažovania v prípade, v ktorom sa konanie údajne spôsobujúce ujmu týka uverejnenia fotografií, pozri okrem iného rozsudok ESĽP, 7. februára 2012, Von Hannover v. Nemecko, CE:ECHR:2012:0207JUD004066008, body 109 až 113 a citovanú judikatúru.

56. Z vyššie uvedeného podľa môjho názoru vyplýva, že v rámci vyvažovania vzájomne si odporujúcich základných práv, ktoré sa má vykonať na základe príslušných ustanovení smernice 95/46 a všeobecného nariadenia o ochrane údajov na účely posúdenia žiadosti o odstránenie fotografií zobrazujúcich fyzickú osobu z výsledkov vyhľadávania obrázkov zadaním mena tejto osoby, treba zohľadniť jedine výpovednú hodnotu fotografií ako takých, nezávisle od obsahu, do ktorého sa tieto fotografie zaraďujú na webovej stránke, z ktorej pochádzajú. Naopak, v prípade, že by sa v rámci žiadosti o odstránenie odkazu na webovú stránku namietalo zobrazenie fotografií v kontexte obsahu takejto stránky, na účely vyvažovania by bolo potrebné zohľadniť výpovednú hodnotu predmetných fotografií v rámci uvedeného kontextu.

57. Na základe tvrdení, ktoré Google uviedla vo svojich písomných pripomienkach, nie je podľa môjho názoru možné tento záver vyvrátiť. Hoci je pravda, že miniatúry sa v rámci vyhľadávania obrázkov objavujú spolu s odkazom na obsah webových stránok, ktorých sú súčasťou, faktom zostáva, že k ich zobrazeniu vyhľadávačom dochádza úplne autonómne a bez ohľadu na kontext, do ktorého sa dané fotografie zaraďujú. Na rozdiel od vyhľadávania na webe, ktorého výsledky neumožňujú okamžité použitie obsahu, na ktorý sa odkazuje, pri vyhľadávaní obrázkov je zobrazenie grafického obsahu vrátane miniatúr fotografií uverejnených na internete samo osebe výsledkom vyhľadávania používateľom, nezávisle od toho, či sa následne rozhodne vstúpiť alebo nevstúpiť na pôvodnú webovú stránku. Skutočnosť zdôraznená vnútroštátnym súdom, že takéto zobrazovanie zodpovedá obchodnému modelu spoločnosti Google a z technického hľadiska nie je možné postupovať inak, rovnako nespochybňuje autonómny charakter spracúvania údajov, ktoré takéto zobrazovanie zahŕňa.

58. Samozrejme nie je vylúčené, že dotknutá osoba žiadajúca o odstránenie fotografií, na ktorých je zobrazená, sa v skutočnosti usiluje obmedziť prístup k obsahu, ktorého sú tieto fotografie súčasťou, a k informáciám, ktoré môžu byť vo verejnom záujme, pričom tento prístup sa umožňuje prostredníctvom odkazu sprevádzajúceho predmetné fotografie. V tejto súvislosti však treba poznamenať, že odstránenie fotografií z výsledkov vyhľadávania obrázkov síce nepochybne obmedzuje možnosti prístupu k obsahu, ktorého sú súčasťou, tento obsah je však ďalej priamo prístupný prostredníctvom tradičného vyhľadávania na webe. Takéto vyhľadávanie navyše umožňuje zobraziť pomocou uvedenia odkazu celý obsah vrátane fotografií, ktoré vo svojom pôvodnom kontexte plnia v celom rozsahu úlohu sprostredkovať a podporiť uvedené informácie a vyjadrené názory, v súlade s prípadným zámerom editora webovej stránky. Preto aj v prípade zamietnutia žiadosti o odstránenie odkazov na dotknuté články, a to vzhľadom na prednosť slobody prejavu a informácií pred právami žalobcov na rešpektovanie ich súkromného života a na ochranu ich osobných údajov, prípadné vyhovenie žiadosti o odstránenie fotografií, na ktorých sú žalobcovia zobrazení, by vo veci samej nepredstavovalo nadmerné ani neopodstatnené obmedzenie uvedenej slobody, pokiaľ, ako uvádza BGH, tieto fotografie majú, vytrhnuté z príslušného kontextu, malú výpovednú hodnotu.

59. Záver, ku ktorému som dospel v bode 56 vyššie, ktorým sa právu na podobizeň ani zďaleka neposkytuje takmer absolútna ochrana, priznáva však tomuto právu, po zohľadnení spresnení uvedených v predchádzajúcom bode, príslušný význam medzi osobnostnými právami. Podobizeň konkrétneho jednotlivca je totiž jedným z hlavných znakov jeho osobnosti, keďže vyjadruje jeho pôvodnosť a umožňuje mu odlíšiť sa od ostatných fyzických osôb. Právo jednotlivca na ochranu podobizne predstavuje jednu z podmienok rozvoja jeho osobnosti, pričom predpokladá kontrolu fyzickej osoby nad vlastnou podobizňou, najmä možnosť odmietnuť jej šírenie.[48] Z uvedeného vyplýva, že hoci sa sloboda prejavu a právo na informácie nepochybne vzťahuje aj na

[48] Rozsudok ESĽP, 7. februára 2012, Von Hannover v. Nemecko, CE:ECHR:2012:0207JUD004066008, bod 96.

uverejňovanie fotografií[49], ochrana práva jednotlivca na súkromie zaujíma v tejto súvislosti osobitný význam, a to vzhľadom na schopnosť fotografií sprostredkovať obzvlášť osobné, ak nie intímne informácie o konkrétnom jednotlivcovi alebo jeho rodine.[50]

60. Na základe vyššie uvedených úvah navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na druhú prejudiciálnu otázku tak, že článok 12 písm. b) a článok 14 prvý odsek písm. a) smernice 95/46 a článok 17 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa majú vykladať v tom zmysle, že v rámci vyvažovania vzájomne si odporujúcich základných práv vyplývajúcich z článkov 7, 8, 11 a 16 Charty, ktoré sa má vykonať na základe žiadosti o odstránenie odkazu adresovanej poskytovateľovi vyhľadávača, a to s cieľom dosiahnuť odstránenie fotografií zobrazených vo forme miniatúr predstavujúcich konkrétnu fyzickú osobu z výsledkov vyhľadávania obrázkov vykonaného zadaním mena tejto fyzickej osoby, sa nemajú zohľadniť okolnosti uverejnenia na internete, za ktorých sa tieto fotografie pôvodne sprístupnili.

V. Návrh

61. Na základe všetkých predchádzajúcich úvah navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil BGH, takto:

1. Článok 17 ods. 3 písm. a) nariadenia 2016/679 sa má vykladať v tom zmysle, že na účely vyvažovania vzájomne si odporujúcich základných práv vyplývajúcich z článkov 7, 8, 11 a 16 Charty, ktoré sa má vykonať v rámci posudzovania žiadosti o odstránenie odkazu adresovanej poskytovateľovi vyhľadávača na základe údajnej nepravdivosti informácií nachádzajúcich sa v obsahu, ku ktorému dotknutý odkaz vedie, nemožno prihliadať predovšetkým na to, či sa dotknutá osoba môže primerane domôcť právnej ochrany voči poskytovateľovi obsahu, napríklad prostredníctvom predbežného opatrenia. V rámci takejto žiadosti je povinnosťou dotknutej osoby, aby preukázala nepravdivosť obsahu, vo vzťahu ku ktorému žiada o odstránenie odkazu, ak predloženie dôkazu nie je najmä vzhľadom na povahu predmetných informácií zjavne nemožné alebo nadmerne zložité. Je úlohou poskytovateľa vyhľadávača, aby v medziach svojich konkrétnych možností overil údajnú nepresnosť spracúvaných údajov a, pokiaľ je to možné, oslovil editora webovej stránky, na ktorú odkazuje. Ak to okolnosti prípadu vyžadujú s cieľom predísť nenapraviteľnej ujme dotknutej osoby, poskytovateľ vyhľadávača môže funkčnosť odkazu dočasne pozastaviť, alebo vo výsledkoch vyhľadávania uviesť, že pravdivosť niektorých informácií uvedených v obsahu, ku ktorému predmetný odkaz vedie, je sporná.

2. Článok 12 písm. b) a článok 14 prvý odsek písm. a) smernice 95/46 a článok 17 ods. 3 písm. a) nariadenia 2016/679 sa majú vykladať v tom zmysle, že v rámci vyvažovania vzájomne si odporujúcich základných práv vyplývajúcich z článkov 7, 8, 11 a 16 Charty, ktoré sa má vykonať na základe žiadosti o odstránenie odkazu adresovanej poskytovateľovi vyhľadávača, a to s cieľom dosiahnuť odstránenie fotografií zobrazených vo forme miniatúr predstavujúcich konkrétnu fyzickú osobu z výsledkov vyhľadávania obrázkov vykonaného zadaním mena tejto fyzickej osoby, sa nemajú zohľadniť okolnosti uverejnenia na internete, za ktorých sa tieto fotografie pôvodne sprístupnili.

[49] Rozsudok ESĽP, 14. decembra 2006, Verlagsgruppe v. Rakúsko, CE:ECHR:2006:1214JUD001052002, body 29 a 40 a citovaná judikatúra.

[50] Rozsudok ESĽP, 7. februára 2012, Von Hannover v. Nemecko, CE:ECHR:2012:0207JUD004066008, bod 103 a citovaná judikatúra.